

Johann Simonius

**Deliberatio Rehabeami, Quae extat. 2 Regum c. 12. : Exercitium Oratorium,
decem Orationibus comprehensium; ... in Collegio Oratorio recitatum**

Rostochii: Myliandrus, 1611

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn737661410>

Druck Freier Zugang

J. Simonius.
R. U. theol. 1611.

✓

DELIBERATIO REHABEAMI,

Quæ extat. 2 Regum. c. 12.

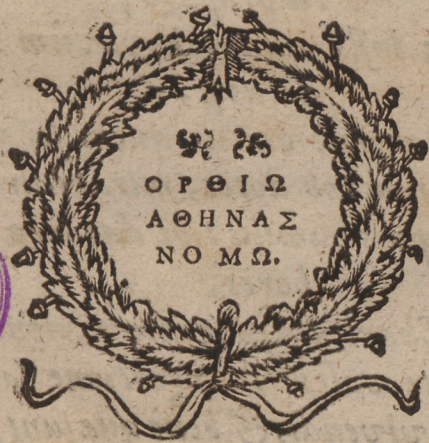
Exercitium Oratorium, decem Orationibus comprehensum;

& à

Nobilibus aliquot, ornatissimisq; viris Juvenibus & adolescentibus in Collegio Oratorio 22. Jan. 1611. recitatum.

Ex informatione

IOANNIS SIMONII,
Rhetorices in Acad. Megapolitana P. P.

Orthio Athenas Nomo

ROSTOCHII

Ex Typographia Stephani Myliandri, Anno 1611.

Illustrissimo Celsissimoq; Prin-
cipi ac Domino,

DN. PHILIPPO II.
STETINI POMERANIÆ,
Cassubiorum ac Vandalorum Duci, Prin-
cipi Rugiæ, Comiti Caycorum, Dynastæ
in Bütovv & Lovvenburg, Domino
meo clementissimo.

AG Nanime & præstans Princeps
PHILIPPE Secunde,
Inclite Gryphorum Dux & præcla-
ra propago;
Cui genus inflammant Proavum Splendorq;
decusq;,
Et proprij merus virtus: quem sera nepotum,
Insignes animi ob dotes, mirabitur atas:
Accipe, quos humilis tibi dat mea Musa la-
bores;
Istâ, quâ Charitum concentum, mente, serenas.
Tu pietate vales: tu cognitione sacrorum;
Qua benè vivendi, & benè qua sunt norma re-
gendi;

Scripto

Scriptorum praestas: totum CLEMENTIA totum
Te finxit, fecitq; suum, celsissime Princeps.

Quid memorem studium? vidi ipse sacraria do-
Exstructa ingenti librorū mole Camœnis: (Etis
Quas non delicias locus hic ostentat & ornat?
Quas, nō exigui est, saltem enumerasse, laboris.

Ergo Tibi Viadrus, Tibi Vistula & Albis
& Ister,

Et Sequana & Rhenus plaudunt: Te dia per
orbem.

Virtutesq; tuas lato fert gloria curru.

Jova Deus, Regum Rex, Te, celsissime
Princeps,

In Patria magnos usus & commoda servet
Florentem & vegetum & sanum per secula
multa!

Rostochio 22. Jan. 1611.

Celsit. T.

reverenter colens

Ioannes Simonius.

Nomina eorum, qui orationes sequentes recitarunt, juxta ordinem, quem ipsis fors tribuerat.

JOACHIMUS CUSTERIUS.

JACOBUS CLEPELIUS.

CASPARVS CAPITO.

ERICVS ERICI TRANEVARDIVS.

MARTINVS STRICHIUS.

JOANNES MATTHÆI.

THEODORUS CREGÆVS.

HEINO RAVE, *Eques Megapolitanus.*

DELIBERATIONIS RE-
HABEAMI, DE LEVANDIS
oneribus publicis, (Ex. 1. Regum
cap. 12.) Prioris,

ORATIO PRIMA.

*Continens Propositionem Rei deliberanda
sub Persona Regis.*

E

 Tſi vehementer doleo clementiſſimi Pa-
 tris mei obitum, Viri, quem, ut ſcitis, Jeho-
 va præ cæteris mortalibus, quotquot ſunt,
 ſingulari ſapientiæ divinitate exornaverat:
 deſideriumq; tanti heröis admodum gra-
 viter ſero: quia ramen ei qui cælum & ter-
 ram fecit, in cujus manibus ſunt dies noſtri, præpotenti
 Deo ſic placuit: diſplicere idipſum nobis nec poteſt nec
 debet. ſed multò magis Jehovahæ Regi regum gratias agi-
 mus, quantas mente concipere poſſumus, maximas, quod
 nos in hoc ſanctiſſimum atq; ampliſſimum regnum ſucce-
 dere voluerit. In cujus exordio cùm multa alia, tum
 hoc præcipuè animum noſtrum in diverſa trahit; quod Je-
 robeam, nomine populi Iſraelitici in comitijs, in Sichemo,
 inaugurandi Regis gratia nuper inſtitutiſ, protulit atq;
 propoſuit: petere nempè populum, ſibi, onera, à divo pa-
 tre noſtro impoſita, mitigari atq; levari; nec enim poſſe,
 populum antè ſubjectionis ſacramento ſe nobis obligare,
 quam illud jugum allevatum eſſet. Dura nobis hæc tum,
B
ut

ut meministis; visa fuerunt; omninoq; talia, ad quæ ex tem-
pore nihil responderemus; memores, nihil consilij bonis
tam obesse, quam vel præcipitantiam vel celeritatem. Itaq;
& populum in diem tertium rejecimus. Qui cum jam
institet, atq; præ foribus sit; vos seniores consiliarios con-
vocandos duxi: ut quid huic populo respondendum sit,
collatis sententijs ex vobis discam. Est quidem negotium
grave & res periculi plena: quam nisi maturo consilio re-
xerimus, metuendum erit nobis, nescio à quo malo. Sed
in vestra prudentia permultum nobis est spei: in fide plu-
rimum rei: in benevolentia erga nos & favore, omnia.

Quare, mei, agite, ut quem Divo parenti nostro vivo
animum semper exhibuistis; eundem & nos hoc tam for-
midoloso tempore experiamur. Consulite in medium,
& quid quisq; sentiat libere dicite. nihil nobis accidere,
poterit gratius: nostramq; regiam benevolentiam vobis
omnibus & singulis prolixè pollicemur.

ORATIO II.

Consiliarij Senioris primi.

NOs quoq; Domine; morte divi Parentis vestri
gravissimè perculos nos sentimus omnes. nam &
Respub. Principem, nos patrem amisimus. Sed
cum ille Te, Filium tam illustrem, nobis reliquerit; Jehovahæ
& pro tanto beneficio gratias agimus; & pro felici tua gu-
bernatione, proni supplicamus. Populi preces audi-
ipse: quas & graves & difficiles fuisse omnes meminimus.
Etsi vero alios meos collegas, qui me eruditione & sapien-
tia antecellunt, ipse libentius audirem, quàm ut ego de hac
tam ardua re sensum meum priore loco exponerem: ta-
men, quia hoc cupis Domine; estq; boni viri, non
grata

grata sed vera dicere; faciam quod iussisti. Censeo Domine, planeq; existimo, dandum esse precibus populi Israelitici locum. Omnino enim ita fore mihi persuadeo, ut ista populo grata faciendi voluntate successio tibi in amplissimum regnum paternum confirmetur. Si enim populo gratificatus fueris: erit, ut opinor, ea re nihil quicquam ad amorem multitudinis tibi conciliandum aptius. Amore autem eorum, quibus praesidis, conciliato & comparato, regni quoq; ipsius firmitas comparata est. Ac profecto in unico illo civium amore navis reipub. gubernandae & prora & puppis mihi posita videtur. Gignit enim ea res tria, tum ad consequendos tum retinendos Principatus tutissima praesidia, obsequium, dico, & honorem & concordiam. Etenim, quem amamus, eius causa nihil non suscipimus. Omnibus autem hoc nobis ingeneratum est, ut quorum in nos beneficium constet, idq; exitium & praclarum; eos honore prosequamur: utq; maximis laudibus efferamus hos, in quibus existimamus nos excellentes quasdam ac singulares beneficentiae atq; liberalitatis virtutes perspicere: contra despiciamus & negligamus eos, qui nec sibi nec alijs, profint ac serviant. Sed & unionis quoq; conciliator est iste amor: unionis dico, inter dominum & subditos. quae concordia quam utilis sit, & regno & regi, quamq; suavis; dici vix potest. Significabat id avus tuus, regius Propheta David, vir ad gultum Jehovae: dum oleo precioso & rori comparabat hanc concordiam nec id immerito. Est enim vera inter principem & cives conjunctio, verè balsamum, non solum suavitate odoris, sed & vulnera reipub. sanandi facultate alijs rebus longissime praestans. Et quemadmodum ros, natus ex temperate calido, & frigido vapore, suavem, quandam & levem humectationem effundit, qua agri aestu diurno penè exhausti recreantur & novam vim accipiunt:

fic concordia Dominorum & subditorum suaviter rem-
pub. reficit & recreat.

Quare amore civium comparato; crede, Domine, te
anchoram tibi comparasse, in qua respubl., tempestatibus
obortis, tutò conquiescere queat. Id te consecuturum
video, si benignas petenti populo aures dederis: quem si
neglexeris; vide ne tuam salutem à te neglectam posteri
tui doleant.

ORATIO III.

Consiliarij Senioris secundi.

EST quidem, Domine; deploranda populi voluntas;
quæ videtur & prudentiam divi Patris tui exagita-
re, & amplissima ejusdem in nos omnes promerita
negligere, & vectigalia; nervum rerump: incidere. Sed ta-
men, ut hoc tempore populo gratificeris, ut id suadeam,
causæ me impellunt plurimæ. Quod enim in extrema
sua oratione dixit collega: idem ego tibi metuo.

Scis, Domine, quàm gravè adversarium habuerit divus
Parens tuus, paulò antequam hinc discederet, hunc ipsum
Jeroboamum Nebathi filium Ephramum de Zareda:
quem eo dementiæ progressum meminimus, ut manus ad-
versus unctum domini levare haud dubitaverit. Est ille
quidem; vivo divo patre tuo, in Ægyptum profugere co-
actus: sed jam populus inde eum revocasse dicitur. Itaq;
quod Patri tuo, viro extra omnem invidiæ aleam posito,
Jeroboam fecit: hoc magis in te audebit, cui regnum vo-
ce populi nec dum est confirmatum: idq; eo impensius
audebit, quo majorem dementiæ hujus nactus est patro-
num, multitudinem; cujus multitudinis quanta sit levitas,
in avi tui exemplo didicimus; quam tantò magis inca-
lescere.

calescere novimus; quantò nacta est ea Duce[m] ad illam rem aptiorem. Non igitur committas, Domine, ut conjunctionum vulnera, quæ satis nondum coaluerunt, aperias; aut ut irrites ea, quæ quavis etiã facillima occasione recrudescunt. Præterea quod pace tua, Domine, loquor, aliquid æquitatis habere videtur ista subditorum petitio. nam & libertatis conservacione nititur: nec aboleri prorsus, sed mitigari saltem vult onera. Quæ autem populi ratio vel æqua vel æquitatis speciem præ se ferens non impetrat: ea tandem ejusdem vis efficit & obtinet. Quod si gratia tua id quod volunt, impetraverit multitudo: vix tibi erit omnis facilior. nam & tui se ad voluntatem tuam accommodabunt; & exteri te moderatum prædicabunt & sapientem principem, & temporibus cedere & benè coctis consilijs uti scientem. Decet autem omnes, cum homines, tum reges imprimis, gloriæ & laudi honestæ invigilare. Fateor, nō esse semel maturè deliberata consilia facilè mutanda: nec acta divi Patris tui temerè rescindenda. sed tamen & hoc video; quemadmodū prudens navita fædis ventorū in mari procellis oborientibus cedit: sic & principem debere sese reipub. tempestatibus submittere: cum hac tamen cautione, ne contra pietatem & religionem sit ista submissio. Sic David avus tuus Saulē fugit, simulq; filium Absolonem: & mutata velificatione sæpè gubernationis suæ cursum aliò direxit; tempestatibusq; obedivit, donec discussæ essent. Neq; enim summa rerum temerè ab ullo homine in discrimen vocanda est.

Dixi, quæ cum honestate congruere, mihi planè persuadeo. Tu, Domine, & alijs hæc cogita: & illud imprimis perpende: oportere, ut præclari alicujus ædificij; sic regni quoq; principium splendidum esse, & cum insigni quadam erga populum voluntate conjunctum.

ORATIO IV.

Consiliarij Senioris tertij.

EGO quoq; , Domine, idem, quod reliqui, sentio. Video enim tibi hoc tempore, neq; cibo neq; ulla alia re ad regnum à majoribus ad te translatum, tum tibi tum posteris tuis conservandum tam esse opus, quam sapientiã. Non nego in regum observatione, in iustitia, in principum integritate maximam ad regnum firmandum corroborandumq; vim esse positam. Sed si absit, tamen, qua superiora illa quasi regantur & locis atq; temporibus rectè accommodentur, sapientia: jacere illa omnia quasi inculta & propemodum sine fructu; certissimum est. Sed quam dices sapientiam? Illam dico, quæ & potentia regia moderari, & omnes seditionum antas præcidere atq; præripere multitudini, novit. Inest enim infinitæ illi potentia quidvis faciendi & audendi libido: quam in gyrum rationis ducere nemo poterit, nisi singulari & inaudita propemodum sapientia divinitus sit ornatus. qua destitutum necesse est ambitione & cæco sui amore, inflammatum ferri, quem vero istæ furia agitant: hic in omnia ruit, nec modum in ulla re tenet. ex quâ re everfiones regnorum, provinciarum excidia, urbium direptiones, orbis universi foedissima commutatio oriri solet. At; demus moderatum in summa potentia principem? Sed quomodo is tamen, si sapientia careat, populi in seditionem proclivis conatibus resisteret? Esse autem talem, populum Judaicum, annales testantur. Et patri tuo Salomoni, Domine, quàm difficile fuerit tam præ fractæ cervicis populum in officio continere: omnes meminimus. Est autem hic ille ipsissimus populus, qui sibi per te levandi onera supplex petit.

Quare

Quare, Domine, tibi consule : quæ te circumstent ma-
la, etiam atq; etiam vide : petitionem populi tui molliissi-
mo brachio tracta : & quemadmodum natura aquam
igni; calori bilis in homine, pituitam opposuit : sic tu huic
æstui prudentiam. Equum indomitum frenis lupisq; coër-
ces : coërce & tu, domine, freno sapientiæ & tuam regiam
potentiam & populi contumaciam, hasq; comitiorum
perturbationes. Haber unaquæq; res duas quasi ansu-
las; quarum si meliorem apprehendas, omnia in melius
diriges & flectes, & facile sine querela perferes : sin alte-
ram pejorem tantum contrectare libeat ; nulla res ex ani-
mi sententia commodè accidet.

Diximus, Domine, collegæ & ego, quæ tibi salutaria
fore duximus. idq; fecimus tanquam veritatis & Regis
amici : quos te discernere ab assentatoribus oportet. hi
enim grata, illi vera semper & sentiunt & dicunt. Tu hæc
penitus penitusq; consideres. Jehova autem ipse ocu-
lum tuum videntem & aurem Populi audientem faciat :
utq; regiæ potentia usus tibi & regno sit salutaris. Idem
tuo pectori divi Patris tui vocem inscribat ; sapè
affirmantis ; responsione molli ; compeisci ;
oratione verò molestâ iram
excitari.

DELI-

DELIBERATIO 3 REHABEAML,
de levandis oneribus, Posterioris,

ORATIO I.

*Secundò eandem rem deliberandam novis
consiliarijs sub persona Regis
proponens.*

Nlli abierunt, me solo relicto. Ego verò, quid
faciam, nescio: quò me vertam, ignoro. ge-
ramnè his senioribus morem, nec ne? si fe-
cero, quod illi suadent, metuo ærario: si mi-
nus, regno meo timeo. Prò hominum fi-
dem! quanta est eorum, qui ad imperiorum gubernacula
sedent, miseria! quàm est horum splendida calamitas! O
diadema regium! quantum tu isto tuo perexiguo ambitu
inclusum tenes sollicitudinum pelagus! Sed quid queror?
ecce, quos per viatorem paullo ante ad me vocaveram,
juniores mei oratores, quibus cum adolevi, commodum
adsunt. & hos audire, stat sententia.

Rectè fecistis, mei Consiliarij, quod accersiti sine mo-
ra huc venistis. nec dubito, quin ipsi per vos intelligatis,
quid illud sit, quod me hoc tempore mordeat. Quid
enim Populus heri à me flagitaverit: quas iniquissimæ suæ
petitioni minas addiderit; ipsi, ut opinor, vestris istis auri-
bus audistis omnes. Quare conferte vestra consilia in-
medium, atq; me juvate. Semper ego vos mihi jam ab
incunabulis perspexi & animo & opere conjunctissimos.
Idem de vobis planè & hoc tempore sentio. Nec de mea
in vos pristina benevolentia, accessione hac tanti honoris
dimi-

diminutum quicquam existimabitis. Eadem est in vos
mea, animus idem, favor par. Vos tantum mihi ne deesse.
ego vobis nunquam.

ORATIO II.

Novi Oratoris primi.

Quod sæpè à Jehova ante hæc tempora comprecati
sumus, Domine, ut Te in solio majestatis regiae
collocatum videremus: ei voto nostro hodie finem
divina providentia impositum esse, omnes ex animo no-
bis gaudemus; tibi gratulamur; Jehovahq; supplices roga-
mus, ut, quemadmodum ipse tibi aditum ad res præclare
gerendas fecit; sic & regnum tuum stabiliat atq; confirmet.

Quid Populus Israëliticus heri à Te flagitaverit: nobis
omnibus constat. Quæ postulata etsi dura esse, non dis-
fiteor: tamen gratificandum esse Populo hoc tempore,
censeo. nec apud me est dubium ullum, quin idem Seniores
nostri suaserint. Ita tamen multitudini gratificandum cen-
seo, ut sophismatibus & arcanis Tyrannicis eam succeden-
tibus tempestatibus in durio rem servitutem redigas. Id
quod Tibi nec factu erit difficile; nec inhonestum.

Quid enim tibi, Domine, tam proclive erit quàm ut
civibus tuis auferas in posterum tempus & voluntatem
nocendi, & conspirandi potestatem? Utrumq; nullo labo-
re efficies; Si operam dederis, uti specie magnis, re autem
vera nugis cives tui deinceps occupentur: si caveris, ne
ipsis aliquid permittatur, unde possint altio rem animum
sumere; & si quid hujusmodi eis antehac induktum fuerit,
ut his paulatim adimes: si habeas *ὄντας*, qui in omnia,
quæ cives dicunt agunt, faciunt, inquirant & ad te defe-
runt: si cives inter te committas: si injungas illis opera,
publica, sumibus ipsorum & laboribus perficienda: si tri-
buta

C

buta crebra, honestatis & boni publici velo tecta, ab ijs exigas, atq; hoc modo opes singulorum paullatim frangas: deniq; si aut bellum adversus vicinos moveas, aut civibus merum illius incutias. Quarum rerum omnium ratio cum penes apud te sit, & in tua potestate: ecquis tibi facile id esse, quod dixi, negaverit? ecquis non videt, his ipsis pijs fraudibus populum in eas angustias redigi posse, ut adversus Te nullo modo deinceps commovere se queat?

Nec verò volo te hic leonem agere: vulpem versipellam in his dolis exercendis te esse oportebit: Ut oratione nil, nisi tuum in populum favorem studiumq;, usurpes; ut ad reddendas de illis pecunijs, quas ex populi colligere sudoribus rationes te paratum esse simules; ut nil publicè in turpes voluptates, in scelerum & fraudum artifices, in luxum profundas: ut in omnibus tuis actionibus gravitatem cum humanitate & morum facilitate præ te feras; ut id contendas agasq;, ut ubiq; non formidandus sed venerabilis; non astutus, sed simplex; non inops mentis, sed politicus; non demissi animi, sed magnificus, tandem eximie pius, religiosus, justus, temperans, reipub. curator, & pater patriæ videaris: licet privatim atq; revera talis non sis, sed contrarijs studeas, totumq; te mancipes. Hæ sunt, Domine, illæ artes, hæ sunt piæ illæ fraudes, quibus, etsi nunc aliquid largiaris, populum in duriolem, quàm nunc est, servitutem postea redigire, te posse judico.

Jam honestum esse, Domine, ut his artibus utare quis est, qui dubitet? An non Moses ipse multis, populum hunc sanctionibus & exactionibus ad eum in officio, continendum oneravit? Quid verò Saul? quid David? quid Salomon fecerint, notius est, quàm ut à me dici debeat. Cumq; ipsa tempora tibi hanc necessitatem his artibus utendi imponant: nemo erit tam in regem impius, qui hæc impugnare audeat. Aut enim obsequendum erit populo

pulo, & simul illis, quas enumeravi fraudibus, ad coercendum illum, locus erit dandus: aut alia erunt exspectanda. quæ quàm præter etiam spem evenire tibi, Domine, possint; & hujus populi pertinacia, & hoc ipsum Regis initiandi, quo citius opinione seditiones nasci possunt, tempus; & vicinorum, vel regno huic inhiantium, vel ejus jugum excutere satagentium, cupiditas, satis superq; docent.

Dixi, quæ sentio: salvis tamen collegarum votis: quibus rectius sentientibus nec me opponam, nec quicquam detraho.

ORATIO III.

Novi Oratoris secundi.

QUÆ tibi, Domine, precatus est collega: de ijs una est omnium nostrum sententia. Sed quæ de omnibus Populo levandis idem dixit; mihi peræquæ non probantur. Afferunt enim secum quandam simulationem & dissimulationem: quam pessimè execrari solitus est pater tuus divus Salomon, ita, ut exitium æternum bilingui homini multoties fuerit imprecatus. Nec carere periculo mihi ista res videtur. est enim populus noster non adedò obescenaris, ut fraudes Politicas tandem non intelligat. Atq; tùm quo loco futura esset, vel tua dignitas, vel nostra omnium incolumitas: id facilius est, conjectura assequi, quàm experiundo cognoscere.

Aperitè ergo cum populo agendum esse, censeo: omninoq; ipsi denegandum quod tantis heri ambitionis petebat. Cupiunt enim aboleri tributa: quod quàm perniciosum sit, res ipsa loquitur. Quid enim respub. aut regnum sine vectigalibus? hæc ornamenta sunt pacis & subsidia belli. hi sunt nervi imperij. tolle animam & concidet hic mundus exspirabitq; tolle tributa: nec poterit

terit ulla respub. esse salva: nec enim quies gentium sine armis; nec arma sine stipendijs, nec stipendia sine tributis haberi queunt. Et tu, Domine, sine vectigalibus tantum te regnum tempore vel pacis vel belli gubernare posse existimes? Respice in divum Patrem tuum: & quis ei in tributis Populo imponendis fuerit sensus, statim prima fronte perspicias: nisi fortè divum Patrem tuum, cujus sapientiæ coram audiendæ causa totum ferè orbem terrarum in hanc sanctam urbem venisse, rumor estis hîc insipienter egisse arbitrari volueris. In cujus solium cum jam succedas: in ejusdem te quoq; succedere oportebit regni conservandi curam. Sed profectò non video, quomodo sine vectigalibus tibi illud factu facile fuerit. Nihil dicam de sacrificijs, quæ divus Salomon quotannis peragere solitus est tanta magnificentiâ, ut in ijs vel solis regni opes spectarentur. Nihil dicam, de templi sacratissimi luplectile splendidissima; quæ duo certè sine maximis sumtibus tueri nunquam possis. Jam de custodiâ regni, de præsidijs, de apparatu divi Patris tui regio; de mille quadringentis illis quadrigis; de duodecim millibus equitum; quæ omnia hereditario jure ad te pervenerunt: de his velim, Domine, ipse cogites, & quidem accurate cogites: an sine vectigalium adminiculo & ista conservare, & ut salva tibi sint, efficere te posse speres? equidem id tam proclive esse puto; ac est, sine pennis volare.

At fortè sunt, qui sibi à seditione metuunt, nisi populo obediveris. Nos redire jubeo ad illos, qui metuunt, ne coelum ruat. Neq; enim tu, sed divus Salomon, pater tuus hæc onera populo imposuit: neq; in his imponendis suæ is libidini paruit, sed publicæ utilitati confulit: neq; tamen onerum horum origo est ab ipso, sed à Jehova Deo nostro, qui Regibus hoc jus præscripsit. Itaq; tentent malevoli, quicquid velint: concitent plebem:

inci-

incitent multitudinem : Jehova tamen tibi aderit : Jehova
jus suum tuebitur : Jehova in subitum præcipitabit feditio-
sos exitium. Huic Jehovæ, Domine, te crede : In hoc
spem tuam repositam habe : nec vestigalia dimitte; nisi in-
cupiditissimas hostium, undiq; huic regno inhiantium, fau-
ces; præfidijs & rei gerendæ nervo orbatus, Te & splen-
didissimum hoc regnum volens vidensq; invergere vo-
lueris.

ORATIO IV.

Novi Oratoris tertij.

ET ego, Domine, in sententiam hujus mei collegæ
pedibus discedo : apertè id, quod sentimus, esse lin-
gua præferendum ; Populoq; onerum sublationem
denegandam. Nec tantum uno modo, sed alijs etiam de
caulis necessarium judico, retinere Te Rempubl. talem,
qualem à divo Parente acceperis.

Nam, quod Jehova juris Regij auctor sit : jam dictum
est, huic autem præpotenti Deo, ut facto resistat Popu-
lus : cur tua, Domine, indulgentiâ efficeres ? cur apud alias
gentes, apud quas Regum jura inviolabilia sunt, nomen
tuum diminui aut probris affici, concederes ? quarum Re-
ctores te quoq; caputq; tuum petaturi essent, ideò, quod
judicaturi sint Te; id quod res est ; hac ista tua lenitate,
omnibus alijs subditis, se dominis suis opponendi signum
extulisse. Hoc autem, Domine, de Te, tanto Rege, ne
quidem cogitari, nedum dici debet. Nec est ullum apud
me dubium, quin populus hac flagitatione in gravissimum
violatæ fidei scelus incurrat : cum ea in posterum tempus
facere recuset, quæ Divo tuo Parenti omnes fecerunt : &
quo nomine Tibi quoq; obligatos eos omninò censeo.
Hominum enim, quod Divo Salomoni cives nostri præsti-
terunt; ad Te quoq; ; cum Filius una cum Patre persona
sit;

fit: quodammodo derivatum existimo. Ac si Abrahamus Pater noster, vir ille, cum quo Jehova non solum suum de evertendis Sodomis consilium communicare voluit, sed se ab eodem quoq; in hanc sententiam deducere passus est, ut quinq; regnis parfarum se confirmaret, si decem illic bonos viros inveniret: si, inquam, hic Abrahamus Melchisedeco tributum solvit: quæ, quæso, ratio inveniri poterit, quam Populus huic suæ libidini, onera publica excutere satagenti. prætexat? Quæ quidem imp etas quanta sit Domine, mecum vel hinc recognosce. Etenim Abrahamus, quod non debebat, vectigal solvit. hi tui cives etiam id, in quod Divo Parenti tuo, cujus in locum succedis, obligati sunt, tibi denegare audent. Abrahamus in solvendo ita promptus & hilaris erat, ut, non petenti Melchizedeco omnium rerum decimas daret: hi cives ita monstruosè se Tibi opponunt, ut vim intentare videantur, O pertinaciam populi! ô protervitatem! ubi hîc est jus naturæ? quod obedientiam superioribus prættandam à subditis flagitat. Equidem id planè in hominibus his nostris cæno quodam impietatis & perversitatis obrutum esse animadverto. huic tu, domine, impietati, morem geres? huic obediens? hujus tu minister eris? avertat hanc à te pestem, Deus: eamq; tibi intillet mentem, ut & tuæ incolumitati, quæ sine obedientia esse non potest; & Regni commodis, quæ deraçtis vectigalibus evanescent; recte hoc tempore consulas atq; servias.

ORATIO V.

Novi Consiliarij quarti.

Nihil, Domine, hic meus collega dicere potuit verius: nihil ad præsentem rem accommodarius: nihil tibi quoq; regno utilius. Ego verò & hac ipsa petitione populi violari majestatis tuæ jura, planissime judico.

Habuit

Habuit Divus Salomon potestatem & jus ordinandi
& curandi ea omnia, quæ ad salutem Reip. pertinebant.
Itaq; ipsum & judicia rectè constitui novimus: & pœnas
præmiâq; distribuisse; & jus vitæ ac necis in subditos ha-
buisse; & semper hanc terram nostram à latrocinijis tutam
præstitisse: & belli pacisq; claves in sua manu; munita
loca in sua potestate habuisse, scimus. Has tantas res fla-
gitione populi peti, quis non videt? Decet autem te,
Domine, id operam dare, id eniti, in id omni cura mente,
atq; cogitatione incumbere; ut, si vivere, si regnare velis
salvus, sint tibi ita omnia salva: nec patiaris, ne minima
quidem in re tibi aliquam eorum particulam imminui.
Dum enim hæc petunt cives, Te ipsum petunt: in hæc
dum imperum faciunt, Te adoriuntur. Quid enim est
mundus sine sole? & quid est Rex sine Majestate?

At mitigari sibi tantum vult Populus onera; nec ut planè
tollantur, cupit? At execranda hæc est Populi levitas: dete-
standa hæc est semper nova appetens vulgi cupiditas. Quid au-
tem, Domine, hoc quod illi petunt, aliud est, quàm flagitare,
tollit tributa? Novi mores multitudinis: perspectam habeo
vulgi naturam, primò mitigari aliquid petunt: quod si impetra-
verint, mox abolere illud imperant. servorum hoc est, ut si pau-
lo plus ipsis indulgeas, patientiâ ista tua nimium quantum abu-
tantur. Eadem mihi videtur multitudinis conditio & natura.
hanc tu frenis: hanc tu compeſce catena. Nec est, quod tibi ab
hac bestia metuas, faciliè eam domueris, & in gyrum obedien-
tiæ traxeris, habes nervos: habes instructa armamentaria. ha-
bes æquos ad bellum lectissimos: habes currus falcatos quàm
plurimos, nec corpora deerunt, nec fortes manus: nec tibi
omnes negotium faciescent: nec vicini Reges, qui hanc commu-
nem causam suam judicabunt, te deserent. Tu modò, Domine,
fortiter age: tu fortiter illis obluere: tu responde populo;
Eum à Divo Patre tuo gravi quidem fuisse pressum, jugo:
sed Te id ipsum adaucturum jugum; & cum Pater scuticis in eum
animadverterit, te scorpionibus in eundem animadversurum.

His,

His, Domine, monitis nostris si parueris: & Te regno, & regnum
Tibi conservabis. sin minus, contraria omnia, quæ tamen Je-
hova tibi defendat, senties. Qui enim populus nunc ad te dicit,
mitiga tributa: is, nisi caveris, paullo post tibi dicit: descende
de folio. hæc pati & turpissimum est & miserrimum.

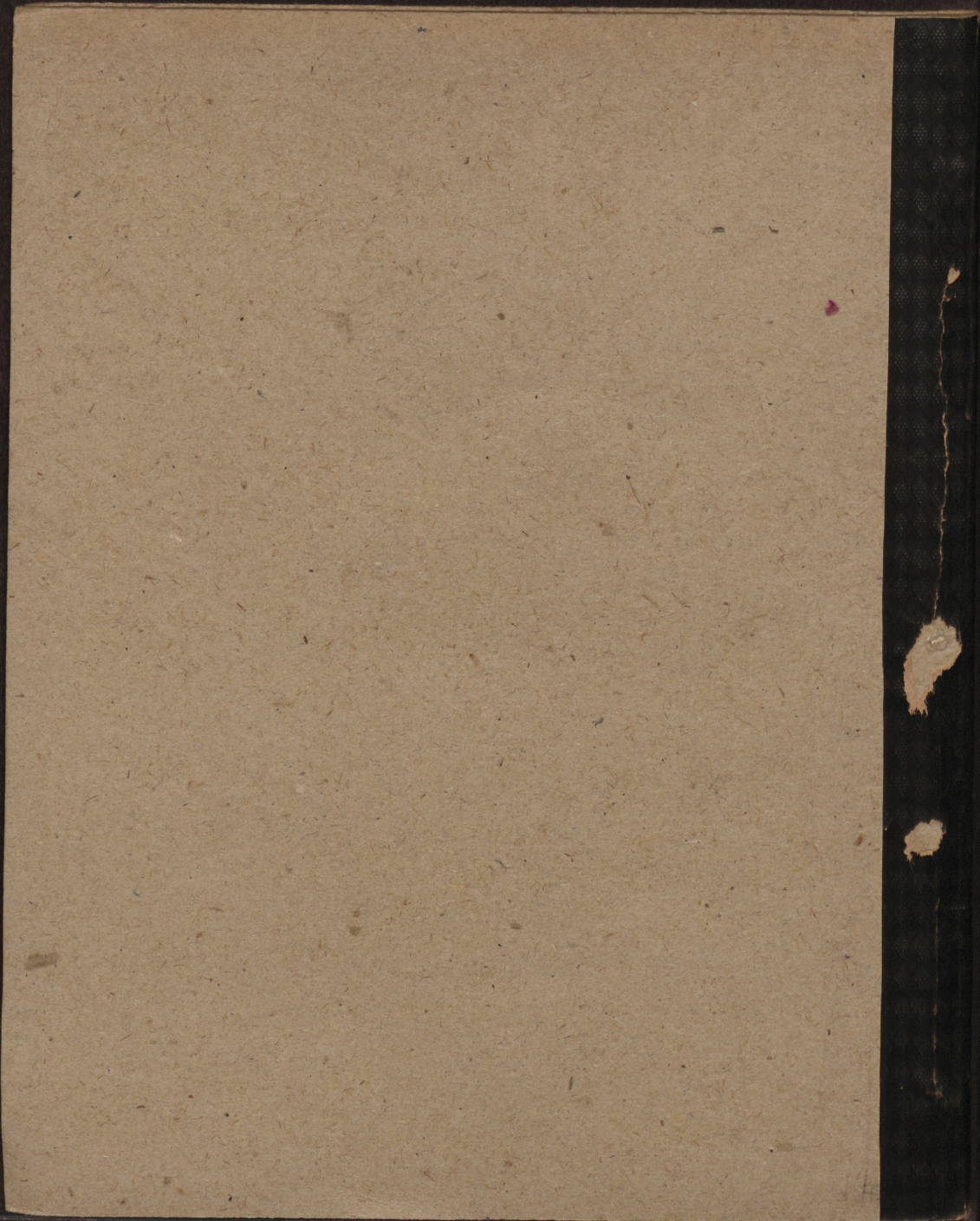
ORATIO VLTIMA.

Sub Persona Regis hanc deliberationem concludens.

Vehementer me, Consiliarij mei, vestra cum cæterorum,
tüm hujus, qui postremo loco dixit, oratione perculsum
atq; commotum sentio. O Jehova! quid agam? quid
incipiam! unde initium sedandæ hujus tempestatis fa-
ciam? ubi finem præstituam? Abnuamne quod Populus vult?
seditio mihi parata erit. novi, novi, popule Israelitice, præfra-
ctum tuum animum: cognitæ sunt mihi duræ tuæ cervices: non
ignoro cor tuum adamantinum. Rursus, faciarnne quod populus
vult? præsidia regni cum majestate atq; salute perdidere. est
enim vulgo ignobili nihil furiosius, nihil quod, semel via facta,
majore in dominos feratur petulantia. ac nihil mihi videtur in-
tolerabilius, quam vitata Pharaonis alicujus Tyrannidem, in-
vulgi immanitatem incidere eum, quem fors de folio præcipi-
tem egerit.

Sed quid quæror? recipiendus est animus: atque, ex duo-
bus, quod dicitur, malis minus erit eligendum. Vestram ergo
amplector sententiam, qui populo mitigationem onerum aperte
denegandam esse censuistis. Itaq; & ipsi, ijs, quibus præitum est,
verbis respondebo: eventumq; Deo commendabo. rebellioni
autem, si qua futura est, omnibus regni viribus obviam ibo: nec
de successu adversus seditiosos, dubitabo: qui si me fefellerit;
nec contra Deum pugnabo, nec ultra nitendo pergam: sed cogi-
tabo; Satius esse ac beatius, paucis volentibus, quam multis in-
vitis imperare: & in folio avito constitutum aliquas splendi-
dissimi rei; partes tenere, quam de eo plane dejectum, vagum
exulemq; passim oberrare. Jehovam oro, ut is faciat, quod
in conspectu ipsius rectum atq; placens fuerit. &
vos cum bona gratia dimitto.

SOLI DEO GLORIA.

Habuit Divus Salomon potestatem
& curandica omnia, quæ ad salutem Re
Itaq; ipsam & iudicia rectè constitui novi
præmiâq; distribuiffæ; & jus vitæ ac neci
buiffæ; & semper hanc terram nostram à l
præstitiffæ: & belli pacisq; claves in sua
loca in sua potestate habuiffæ, scimus. H
gitione populi peti, quis non vider? I
Domine, id operam dare, id eniti, in id or
atq; cogitatione incumbere; ut, si vivere
salvus, sint tibi ita omnia salva: nec patia
quidem in re tibi aliquam eorum parti
Dum enim hæc petunt cives, Te ipsum
dum imperum faciunt, Te adoriantur.
mundus sine sole? & quid est Rex sine M

At mitigari sibi tantum vult Populus on
tollantur, cupit? At execranda hæc est Pop
standa hæc est semper nova appetens vulgi cu
tem, Domine, hoc quod illi petunt, aliud e
tollit tributa? Novi mores multitudinis:
vulgi naturam, primò mitigari aliquid petun
verint, mox abolere illud imperant, servoru
lo plus ipsis indulgeas, patientiâ ista tua niti
tantur. Eadem mihi videtur multitudinis o
hanc tu frenis: hanc tu compefce catena. N
hac bestia metuas, facillime eam domueris, &
tia traxeris, habes nervos: habes instructa a
bes æquos ad bellum letissimos: habes eur
plurimos, nec corpora deerunt, nec forte
omnes negotium faciescent: nec vicini Reg
nem causam suam iudicabunt, te deserent.
fortiter age: tu fortiter illis oblectare: tu
Eum à Divo Patre tuo gravi quidem f
sed Te id ipsum adacturum jugam; & cum
animadverterit, te scorpionibus in eunde

ndi
int.
nas
ha
am
ra
fla
re,
ite
velis
na
nui.
hæc
est

olanè
deto
d au
tare,
abeo
etra
i pau
abu
atura
ibi ab
edien
ha
uam
ce tibi
mmu
omine,
pulo;
jugo:
in eum
surum,
His,

